Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf

www.sakl.fi
sakl@sakl.fi

Lapinjärvi 15.10.2024

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite HE 119/2024 Vp.

Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Tausta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan soveltamisalan laajentamista. Ehdotettua lakia sovellettaisiin laajasti yleisen päästökaupan ulkopuoliseen polttoaineen kulutukseen luovutukseen. Päästökauppadirektiivin soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavan kansallisesti maa- ja metsätalouden polttoaineisiin sekä vapaa-ajan vesiliikenteen ja yleisen päästökaupan ulkopuolisen lentoliikenteen polttoaineisiin.

Soveltamisalan laajentaminen tarkoittaisi käytännössä, että alle 15 metrin pituiset kalastusalukset tulisivat ehdotetun lain ja päästökaupan piiriin.

Soveltamisalan laajentaminen ja hintavaikutusten hyvittäminen

Soveltamisalan laajentaminen alle 15 metrin pituisiin kalastusaluksiin johtaa polttoainekustannusten nousuun kyseisiä kalastusaluksia käyttävässä kalastuksessa, lähinnä siis rannikko- ja sisävesikalastuksessa. Lisäkustannukset voivat olla huomattavia.

Kalastuselinkeinon toimintaedellytysten turvaamiseksi on ehdottoman välttämätöntä, että soveltamisalan laajentamisesta johtuva kustannusnousu hyvitetään toimijoille, eli kaupallisille kalastajille.

Vaikka kyseisessä hallituksen esityksessä ei hintavaikutusten hyvittämistä säädetä, on SAKL kantana, että hyvitysjärjestelmän valmistelu tulisi käynnistää mahdollisimman pian. SAKL toivoo, että maa- ja metsätalousvaliokunta ottaa kantaa asiaan myös tältä osin.

Mahdollinen hyvitysjärjestelmä

Kalastusalusten polttoaineet ovat verottomia siltä osin, kuin niitä käytetään kaupalliseen kalastukseen, katso tarkemmin alla (verohallinnon ohje 10.6.2024).

Kalastusalusten polttoaineet ovat verottomia siltä osin, kuin niitä käytetään kaupalliseen kalastukseen (polttoaineverolaki 9 § 4 kohta). Kaupallisella kalastuksella tarkoitetaan toimintaa, jossa sen harjoittaja kuuluu kalastuslain (379/2015) 88 §:n mukaiseen kaupallisten kalastajien ryhmään I tai vastaavaan Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännössä tarkoitettuun ammattimaisia kalastajia koskevaan ryhmään (polttoaineverolaki 2 § 25 kohta).

Kaupalliseen kalastukseen käytetyn kalastusaluksen polttoaineet ovat verottomia edellyttäen, että alus on merkitty:

- Euroopan Unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1048/2016) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettuun sisävesien kalastusalusrekisteriin
- merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa (690/2010) tarkoitettuun kalastusalusrekisteriin tai
- liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaiseen liikenneasioiden rekisteriin taikka
- yllä mainittuja vastaavaan Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännössä tarkoitettuun kalastusalusrekisteriin.

Rekisterimerkintöjen tulee olla voimassa verotonta polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä (polttoaineverolain 10 §). Kalastusalus- ja ammattikalastajarekistereillä tarkoitetaan ELY-keskusten sekä Ahvenanmaalla maakuntahallituksen ylläpitämiä rekistereitä.

Mikäli Suomesta verollisena hankittu polttoaine on käytetty verottomaan tarkoitukseen, on mahdollista hakea palautusta verohallinnon kautta.

SAKL ehdottaa, että kustannusten hyvittäminen voisi tapahtua ehdot täyttäville kaupallisille kalastajille (ryhmä I) jo käytössä olevan veronpalautusjärjestelmän avulla.

Kotimaisen kalan edistämisohjelma

Viittaamme myös valtioneuvoston hyväksymään kotimaisen kalan edistämisohjelmaan ja sen tavoitteisiin lisätä kotimaisen kalan tarjontaa. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että kalastuselinkeinon toimintaedellytykset kaikin tavoin turvataan.

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry

Kim Jordas
toimitusjohtaja
kalastusneuvos